Toelichting Eindrapportage pré-verkenning Watersysteem Lochemse Berg en omgeving

Waterschap Rijn & IJssel, Provincie Gelderland, Vitens, Gemeente Lochem, Staatsbosbeheer, Vereniging Contact Barchem

9 maart 2026

Aanloop tot IOK

2021–2022

Aanleiding

Vitens wil winning Lochem uitbreiden van 1,6 → 3 mln m³/jaar.
Hydrologische studie brengt impact op functies in beeld.

dec 2022

Kans

Impact op omgeving valt mee → verkennen of duurzame inpassing kan,
én andere opgaven meekoppelen. Vanuit ‘nul op de balans’ (wens waterschap).

2023

Inhoudelijke verkenning

Lange-termijnverkenning volgens Panorama Waterland-principes.
Door H+N+S, onder begeleiding van Vitens en WRIJ.

2023

Eerste omgevingscontact

Gesprekken met LTO en SBB; grondeigenaren verkend met LTO-regiobestuurder.
Informatiebijeenkomst (half dec) voor grondeigenaren Landbouwdriehoek/Hagenbeek.

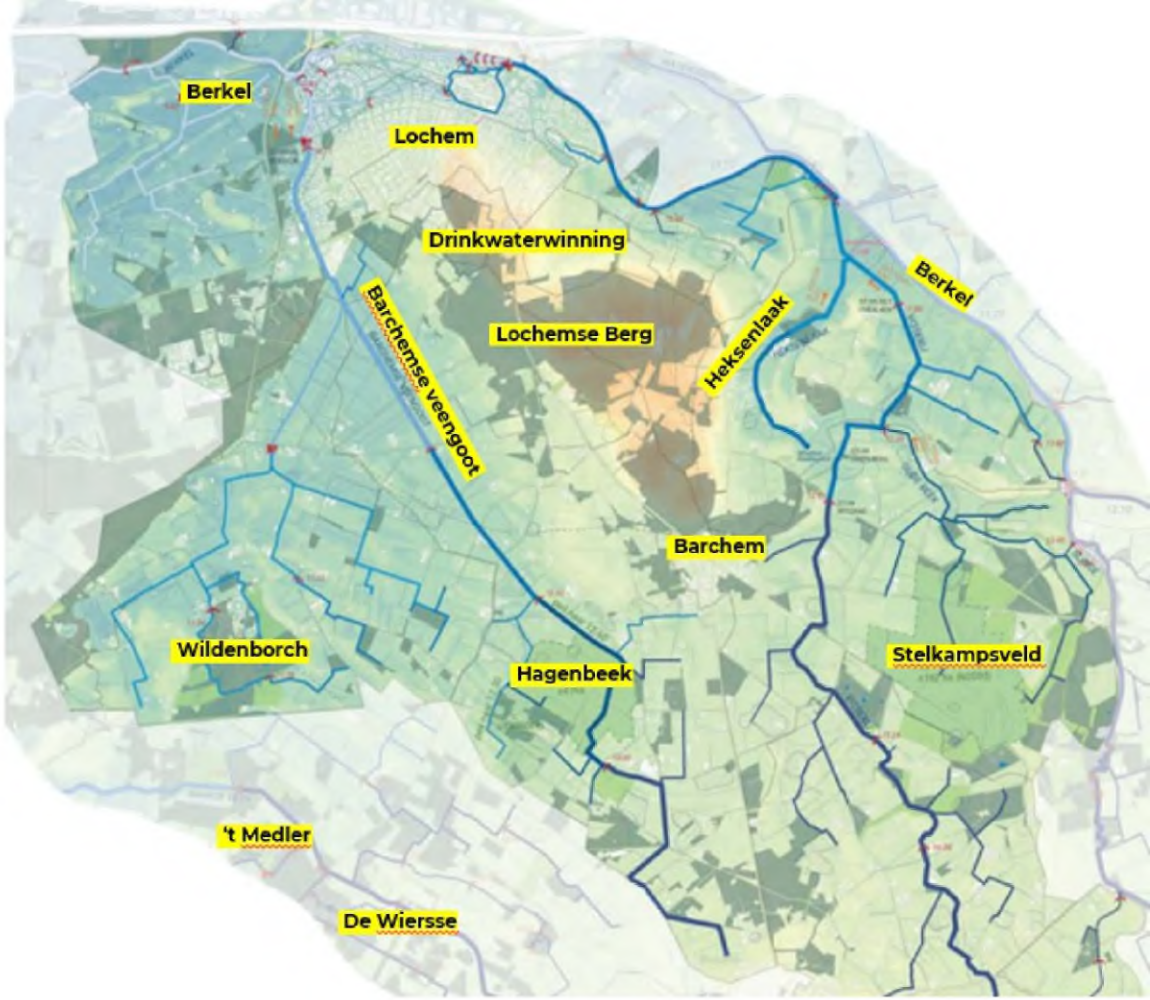
2024–2025

Proces inrichten

Gebiedsproces organiseren; provincie aanhaken; integraal vs. sectoraal.
Fasering provincie volgen (SPUK-procesgeld). PvA → pré-verkenning.
Gemeente Lochem aangehaakt. Onrust Hagenbeek → parallel traject.

Inleiding

- Eindrapportage pré-verkenning door Vitens, waterschap en provincie opgesteld. Gemeente en Vereniging Contact Barchem later meegenomen.
- Gestart vanuit beeld om te komen tot een duurzame drinkwaterwinning in een duurzaam watersysteem → opgaven verkennen

- Onrust en zorgen in het gebied. Aanpak bouwen aan vertrouwen en samenwerken voorwaardelijk voor langjarige samenwerking.
- Aanpak Droogte en Wateroverlast Achterhoek & Liemers en leren van vergelijkbare (gebieds)processen/projecten.
- Eindrapportage voor onderbouwing en Rijksmiddelen verkenningsfase

Proces en opgaven

- <u>Proces:</u>
- Aanpak Gelderse Gebiedsontwikkeling
  - Rijksgelden vanuit SPUK-maatregelenpakket gebiedsprocessen
  - Afspraken over volgende verkenningsfase vastleggen in intentieovereenkomst
- <u>Opgaven:</u>
- Hoofdopgave: waterkwantiteit en waterkwaliteit
  - Klimaatrobuust en gezond watersysteem in gemiddelde en extreem droge en natte situaties (niet alles oplosbaar)
  - Duurzame drinkwaterwinning, schoon en voldoende drinkwater
  - Voldoende beschikbaarheid van water voor landbouw en natuur
- Kijken naar kansen voor landbouw, natuur en landschap

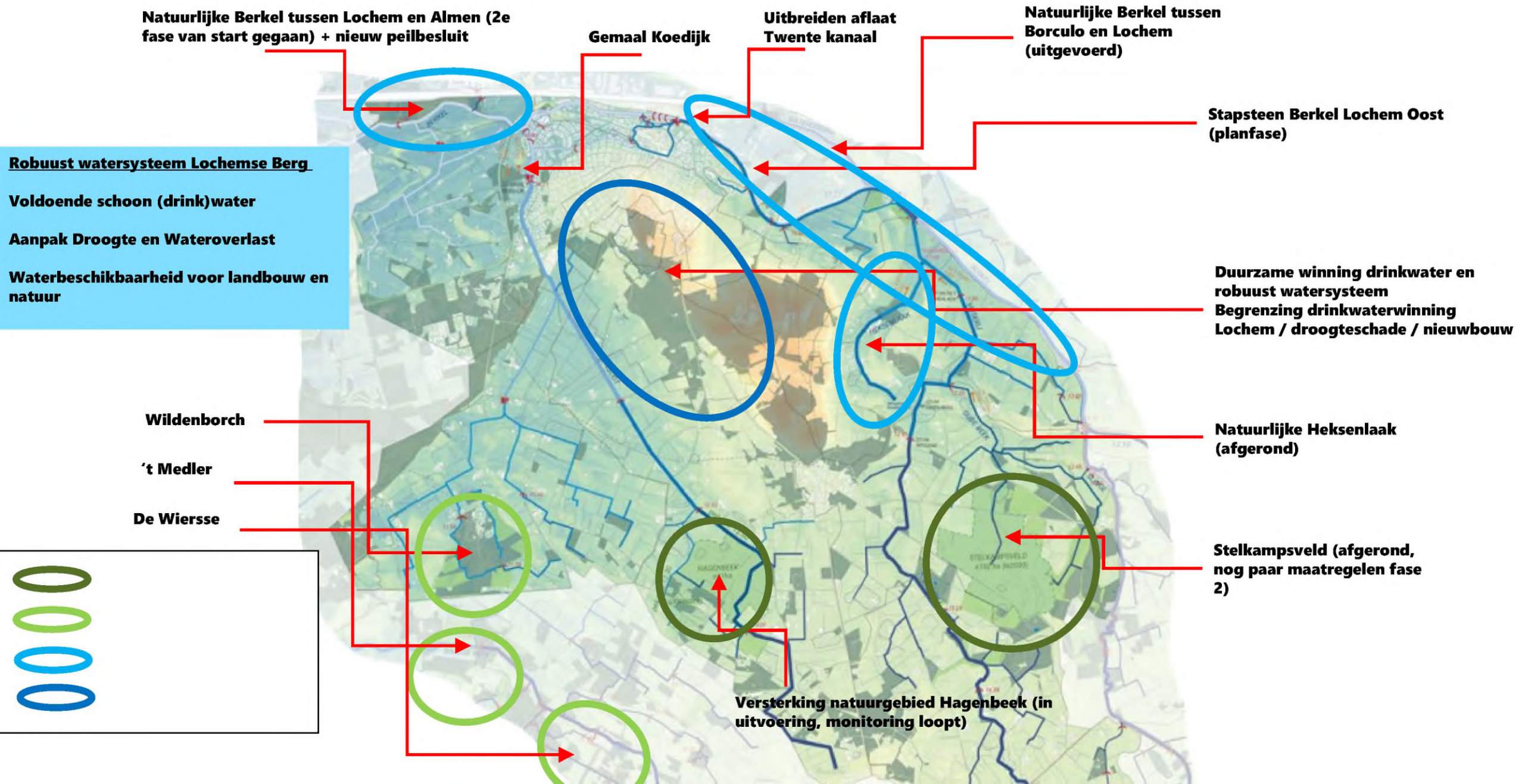

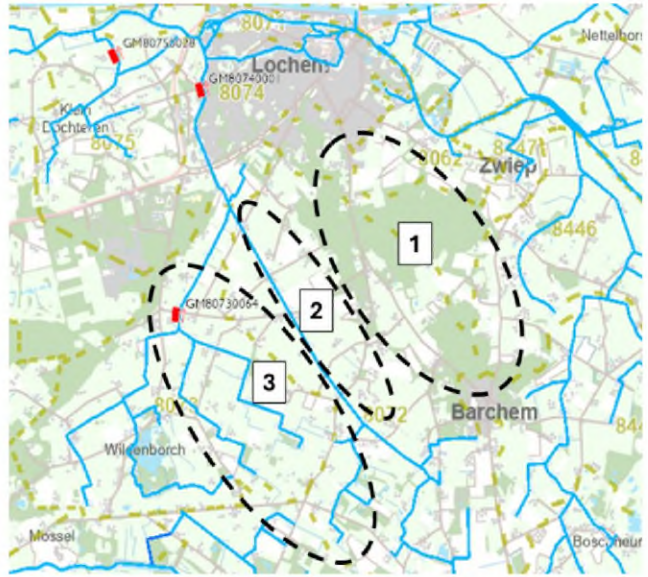

Wat speelt er in het gebied?

Resultaten, draagvlak en vervolg

- December 2023 bijeenkomst met ca. 40 agrariërs
- Waterwerkgroep waterwinning Vitens
- Er speelt het nodige in het gebied → timing en vanuit overzicht stappen zetten essentieel
- Korte termijn:
  - Partijen erkennen zorgen en nemen dit zeer serieus
  - Bouwen aan vertrouwen (evaluatie, monitoring- en beheerplan, communicatie en participatieplan)
- Lange termijnperspectief:
  - Korte termijn geen spijt maatregelen (EDDGI-aanpak)
  - Op middellange termijn meer structurelere maatregelen
  - Lange termijn perspectief drinkwaterwinning, grondgebruik en instrumentarium
- Verkenningsfase (3 jaar):
  - Opstellen plan van aanpak (inclusief communicatie- en participatieplan), opstellen hydrologisch perspectief en aan de slag met bouwen aan vertrouwen
  - Voorbereiden en uitvoeren geen spijtmaatregelen in min. drie gebiedstrajecten

Drie focusgebieden (kleinschalige gebiedstrajecten)

Doorkijk Plan van

Fasering

Pré-verkenning
afgerond, IOK 2026

→

Verkenningsfase (t/m 2028)
dit plan van aanpak

→

Planuitwerking
en realisatie, vanaf 2029

Uitgangspunten

Robuust watersysteem en duurzame drinkwater-beschikbaarheid staan centraal.

Leefbaarheid is het verbindende perspectief; koppelkansen benut, maar niet het doel.

Gedeeld feiten- en kennisbeeld; vertrouwen als voorwaarde voor gedragen oplossingen.

Werken met verschillende tijdshorizonten.

Opstap vanuit de pré-verkenning; wordt gaandeweg geborgd in de principes.

Komende tijd samen betekenis en definitie geven

Leidende principes

Ontwerpprincipes (watersysteem)

Natuurlijke kenmerken leidend (bodem en water sturend)

Circulair denken

Nul op de balans

Aansluitend op Panorama Waterland

Procesprincipes (gebiedsproces)

De mens centraal

Robuust watersysteem & drinkwater centraal

Leefbaarheid als verbindend perspectief

Gebiedskennis, praktijk en vakkennis gelijkwaardig

Ken en dien elkaars belang

Pragmatisch en gebiedsgericht

Vertrouwen

Geen doel op zich, maar de basis én een opbrengst die uit het hele proces groeit.

Resultaten

1. Gedeeld beeld op robuust watersysteem

2. Inzicht in belangen en bijdragen

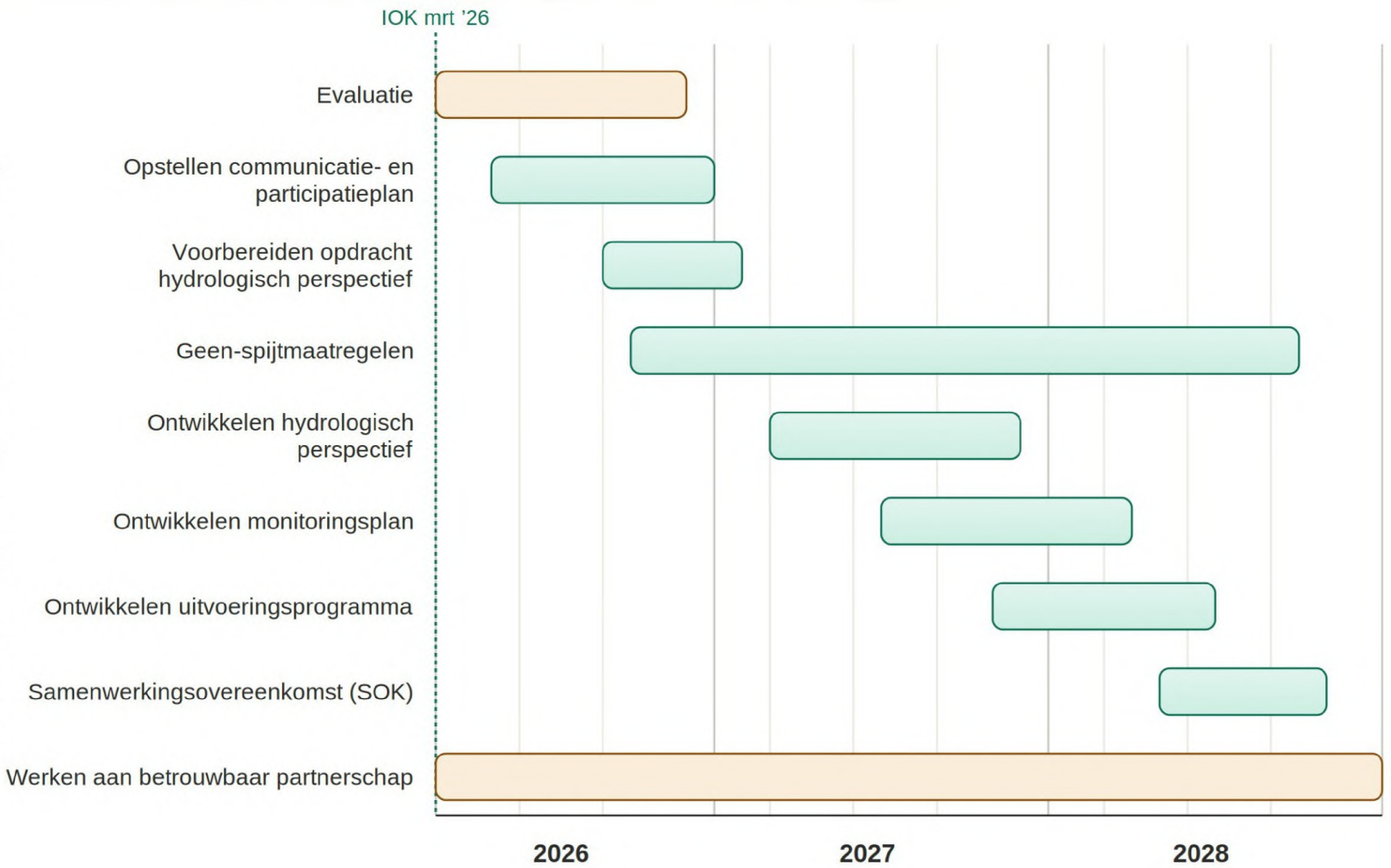
3. Hydrologisch perspectief (lange termijn)

4. Geen-spijt-maatregelen (korte(re) termijn)

5. Monitoring en nazorg

6. Uitvoeringsprogramma en SOK

Globale planning

Focus

- Gedragen plan van aanpak
  - Resultaten verkenning in 2028 irt gedeeld beeld toekomstperspectief
  - Manier van (samen)werken gedurende project
  - Organisatie en besluitvorming icm andere winningen Achterhoek
- Gedragen bouwstenen
  - Communicatie- en participatieplan
  - Opdracht hydrologisch perspectief
  - Korte termijn geen-spijt-maatregelen

Organisatie & besluitvorming

